

Torstai 19. helmikuuta 2009

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Lähi-idän kvartetin erityisedustajalle, palestiinalaishallinnon presidentille, Palestiinan lakiasäättävälle neuvostolle sekä Israelin hallitukselle ja knesetille.

Lasten erityisasema EU:n ulkoisissa toimissa

P6_TA(2009)0060

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. helmikuuta 2009 lasten erityisasemasta EU:n ulkoisissa toimissa (2008/2203(INI))

(2010/C 76 E/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2008 annetun komission tiedonannon ”Lapsille erikoisasema EU:n ulkoisissa toimissa” (KOM(2008)0055),
- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2008 hyväksytyyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan lapsista hätä- ja kriisitilanteissa (SEC(2008)0135),
- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2008 hyväksytyyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan lasten erikoisasemaa ulkoisissa suhteissa koskevasta Euroopan unionin toimintasuunnitelmasta (SEC(2008)0136),
- ottaa huomioon 9. huhtikuuta 2008 annetun komission tiedonannon ”EU kansainvälisenä kehitysyhteistyötoimijana - Nopeutetaan vuosituhannen kehitystavoitteiden toteutumista” (KOM(2008)0177),
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2008 hyväksytyt neuvoston päätelmät lapsen oikeuksien edistämisestä ja suojelemisesta Euroopan unionin ulkoisessa toiminnassa – humanitaarinen ja kehitysyhteistyöulottuvuus,
- ottaa huomioon 19. ja 20. kesäkuuta 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon neuvoston joulukuussa 2007 hyväksymät EU:n suuntaviivat lapsen oikeuksien edistämisestä ja suojaamisesta,
- ottaa huomioon neuvoston joulukuussa 2003 hyväksymät ja kesäkuussa 2008 päivitetty EU:n suuntaviivat lapsista aseellisten selkkausten yhteydessä,
- ottaa huomioon neuvoston toukokuussa 2006 vahvistaman arvioinnin aseellisista selkkauksista kärsimään joutuneiden lasten suojelun sisällyttämisestä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (ETPP) alan operaatioihin,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 20. marraskuuta 1989 hyväksymän Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen lapsen oikeuksista sekä sen valinnaiset pöytäkirjat,
- ottaa huomioon vuosituhannen kehitystavoitteita koskevan EU:n toimintasuunnitelman, jonka neuvosto hyväksyi 18. kesäkuuta 2008,
- ottaa huomioon YK:n päätöslauselman 1612 (2005) lapsista aseellisten selkkausten yhteydessä, jonka YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi 5235. kokouksessaan 26. heinäkuuta 2005,

Torstai 19. helmikuuta 2009

- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen nro 138 työhön pääsemiseksi vaadittavasta vähimmäisiästä, joka hyväksyttiin Genevessä 26. kesäkuuta 1973, sekä yleissopimuksen nro 182 lapsityön pahimpien muotojen kieltämisestä ja välittömistä toimista niiden poistamiseksi, joka hyväksyttiin Genevessä 17. kesäkuuta 1999,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien vuosituhatjulistuksen, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 8. syyskuuta 2000,
- ottaa huomioon toukokuussa 2002 Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa järjestetyssä lasten asiain erityisistunnossa hyväksytyyn loppuasiakirjan ”Maailma lapsia varten” (”A World Fit for Children”),
- ottaa huomioon lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevan YK:n pääsihteerin tutkimuksen, joka esiteltiin YK:n yleiskokouksessa 11. lokakuuta 2006,
- ottaa huomioon YK:n lastenavun rahaston Unicefin Yhdistyneille Kansakunnille joulukuussa 2007 laatiman selvityksen lapsista vuosituhatvuoden kehitystavoitteiden yhteydessä (”Children and the Millennium Development Goals”),
- ottaa huomioon Unicefin joulukuussa 2007 julkaiseman selvityksen maailman lasten asemasta vuonna 2008 (”The State of the World’s Children 2008”),
- ottaa huomioon YK:n taloudellisten ja sosiaalisten asioiden osaston elokuussa 2008 julkaiseman selvityksen vuosituhatvuoden kehitystavoitteista vuonna 2008,
- ottaa huomioon Pariisin sitoumukset lasten suojelemiseksi laittomalta värväämiseltä asevoimiin tai aseellisiin ryhmiin tai käyttämiseltä niissä sekä lapsia asevoimissa tai aseellisissa ryhmittymissä koskevat Pariisin periaatteet ja suuntaviivat, jotka Pariisissa 5. ja 6. helmikuuta 2007 kokoontuneet ministerit ja maiden edustajat hyväksyivät,
- ottaa huomioon Afrikan yhtenäisyysjärjestön (OAU) vuonna 1990 hyväksymän Afrikan peruskirjan lasten oikeuksista ja hyvinvoinnista, joka tuli voimaan 29. marraskuuta 1999,
- ottaa huomioon Cotonoun sopimuksen⁽¹⁾ sellaisena kuin se on muutettuna⁽²⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan ”Ihmisoikeuksia sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatetta koskevat olennaiset osat ja hyvää hallintoa koskeva perusosa” sekä 26 artiklan ”Nuoriso”,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselman lasten oikeuksista ja erityisesti lapsisotilaista⁽³⁾, joka hyväksyttiin Addis Abebassa 19. helmikuuta 2004,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselman lapsityövoiman käytön sosiaalisista vaikutuksista ja strategioista lapsityövoiman käytön vastustamiseksi, joka hyväksyttiin Port Moresbyssä 28. marraskuuta 2008,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta tehdyn Lissabonin sopimuksen, joka allekirjoitettiin 13. joulukuuta 2007 Lissabonissa, sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen konsolidoidut tosinnot, erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan, jossa määrätään, että unioni ”torjuu sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää sekä edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista suojelua, naisten ja miesten tasa-arvoa, sukupolvien välistä yhteisvastuuta ja lapsen oikeuksien suojelua”, ja että kansainvälisissä suhteissaan unioni ”edistää osaltaan rauhaa, turvallisuutta, maapallon kestävä kehitystä, kansojen välistä yhteisvastuuta ja keskinäistä kunnioitusta, vapaata ja oikeudenmukaista kauppaa, köyhyyden poistamista ja ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien suojelua”.

⁽¹⁾ Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välinen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitettu kumppanuussopimus (EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3).

⁽²⁾ EUVL L 209, 11.8.2005, s. 27.

⁽³⁾ EUVL C 26, 29.1.2004, s. 17.

Torstai 19. helmikuuta 2009

- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission yhteisen julkilausuman Euroopan unionin kehityspolitiikasta ”Eurooppalainen konsensus” ⁽¹⁾ ja erityisesti vaatimuksen, että lasten oikeudet olisi otettava huomioon kaikessa yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikan täytäntöönpanossa,
 - ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission yhteisen julkilausuman ”Humanitaarista apua koskeva eurooppalainen konsensus” ⁽²⁾ ja erityisesti vaatimuksen, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota lapsiin ja heidän erityistarpeisiinsa vastaamiseen,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen lapsen oikeuksia koskevan 24 artiklan,
 - ottaa huomioon 24. tammikuuta 2000 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 293/2000/EY lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseviä torjuntatoimenpiteitä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (Daphne-ohjelma) (vuosiksi 2000–2003) ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon Berliinissä 4. kesäkuuta 2007 järjestetyssä eurooppalaisessa lasten oikeuksia käsittelevässä foorumissa hyväksytyn poliittisen julistuksen, jossa toistetaan tahto ottaa järjestelmällisesti huomioon lapsen oikeudet Euroopan unionin sisä- ja ulkopoliitikassa,
 - ottaa huomioon Global Partners Forumin heinäkuussa 2004 julkaiseman asiakirjan ”The Framework for the Protection, Care and Support of Orphans and Vulnerable Children Living in a World with HIV and AIDS”,
 - ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2003 antamansa päätöslauselman lapsikaupasta ja lapsisotilaista ⁽⁴⁾,
 - ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman lasten hyväksikäytöstä kehitysmaissa, painopisteenä erityisesti lapsityö ⁽⁵⁾,
 - ottaa huomioon 16. tammikuuta 2008 antamansa päätöslauselman ”Tavoitteena lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia” ⁽⁶⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon kehitysyhteistyövaliokunnan mietinnön ja ulkoasiainvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A6-0039/2009),
- A. katsoo, että lasten oikeuksien toteutuminen on ratkaisevan tärkeää heidän yksilöllisille mahdollisuuksilleen elämässä sekä edistymiselle köyhyyden poistamisessa,
- B. katsoo, että yhteiskunnan lapsilleen asettamilla sukupuolirooleilla on ratkaiseva merkitys heidän tulevaisuudelleen: heidän mahdollisuuksiinsa saada ravintoa ja koulutusta, heidän työelämäänsä osallistumiseensa, heidän asemaansa ihmissuhteissaan ja heidän fyysiseen ja psyykkiseen terveyteensä,
- C. panee merkille, että lapsen oikeuksien yleissopimuksessa asetetut tavoitteet ovat edelleen suurelta osin saavuttamatta,

⁽¹⁾ EUVL C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 25, 30.1.2008, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 34, 9.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL C 74 E, 24.3.2004, s. 854.

⁽⁵⁾ EUVL C 157 E, 6.7.2006, s. 84.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0012.

Torstai 19. helmikuuta 2009

- D. ottaa huomioon, että maailman 2,2 miljardista lapsesta 1,9 miljardia (86 prosenttia) elää kehitysmaissa ja että yli 98 prosenttia äärimmäisessä köyhyydessä elävistä lapsista elää kehitysmaissa,
- E. panee merkille, että joka päivä yli 26 000 alle 5-vuotiasta lasta kuolee eri puolilla maailmaa syistä, joista suurin osa olisi voitu ehkäistä, ja jos kehitys jatkuu ennallaan, lasten kuolemien vähentämistä kahdella kolmasosalla koskevaa vuosituhanen kehitystavoitetta ei saavuteta vuoteen 2045 mennessä,
- F. ottaa huomioon Pekingissä 4.–15. syyskuuta 1995 pidetyn YK:n neljännen naisten maailmankonferenssin hyväksymän toimintaohjelman 9 kohdan, joka on myös viime vuosikymmenen kaikissa kansainvälisissä lasten oikeuksia käsitelleissä kokouksissa esitetty peruseriaate,
- G. ottaa huomioon, että jos kaikki jäsenvaltiot ratifioivat Lissabonin sopimuksen, lasten oikeuksien suojelusta tulee unionin ulkopoliittikan erityinen tavoite,
- H. panee merkille, että komissio on antanut neuvostolle tehtäväksi selvittää kannusteiden vaikutusta ilman lapsityövoimaa valmistettujen tuotteiden myyntiin sekä tutkia mahdollisuutta ryhtyä lisätoimiin sellaisten tuotteiden kohdalla, jotka on valmistettu lapsityövoiman pahimpia muotoja käyttäen, sekä raportoida tästä,
- I. katsoo, että lasten oikeus koulutukseen on asia, josta ei voida tinkiä, ja että yleissivistävällä ja ammatillisella koulutuksella on tärkeä rooli lapsityön vaiheittaisen poistamisen strategiassa,
- J. katsoo, että lasten kaupallinen hyväksikäyttö merkitsee heidän ihmisarvonsa törkeää loukkaamista ja on vastoin yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden periaatteita,
- K. katsoo, että kehitysmaista tavaroita ostavat tahot ovat avainasemassa selvitetäessä sitä, mitkä tavarat on valmistettu kokonaan tai osittain lapsityövoimaa käyttäen, ja voivat kieltäytyä ostamasta tällaisia tavaroita ja harjoittaa näin suoraa ja tehokasta taloudellista painostusta,
1. panee tyytyväisenä merkille edellä mainitun komission tiedonannon "Lapsille erikoisasema EU:n ulkoisissa toimissa" ja sitä täydentävät komission yksiköiden työasiakirjat samoin kuin siihen liittyvät neuvoston päätelmät, sillä nämä ovat tärkeitä askeleita kohti lasten oikeuksia koskevaa EU:n strategiaa;
 2. myöntää, että EU:n toimet ovat kiinnittäneet aikaisempaa enemmän huomiota lasten oikeuksiin, mutta korostaa, että tehtävää on vielä paljon poliittisten sitoumusten toteuttamiseksi käytännössä, ja tähdentää, että yhtäkään suunnitelmaa ei pystytä toteuttamaan, ellei siihen myönnetä riittävää rahoitusta;
 3. korostaa, että on tärkeää saavuttaa lasten oikeuksien turvaamista koskevat vuosituhanen kehitystavoitteet, ja kehottaa jäsenvaltioita täyttämään lupauksensa riittävän ja ennustettavissa olevan rahoituksen myöntämiseksi ja varaamaan talousarvioissaan aikataulutetut määrärahat vuoden 2010 tavoitteiden saavuttamiseksi;
 4. kehottaa Euroopan unionia toimimaan päättäväisesti tyttöjen (jo ennen syntymää alkavan) syrjinnän lopettamiseksi ja myöntämään riittävästi varoja syrjinnästä johtuvan epätasa-arvoisuuden poistamiseksi;
 5. pitää myönteisinä lasten erikoisasemaa ulkoisissa suhteissa koskevan komission toimintasuunnitelman neljää peruseriaatetta, joihin sisältyy kokonaisvaltainen ja johdonmukainen lasten oikeuksiin perustuva lähestymistapa;
 6. tunnustaa, että lasten oikeuksiin perustuva lähestymistapa lähtee lapsen oikeuksien yleissopimuksessa vahvistetuista normeista ja periaatteista ja on suunnattu näiden toteuttamiseen;
 7. kehottaa Euroopan yhteisöä liittymään Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja muihin yleissopimuksiin, jotka koskevat lapsen oikeuksia, adoptiota, seksuaalista hyväksikäyttöä, lapsityötä, lasten suojelua aseellisissa konflikteissa ja huonoa kohtelua;

Torstai 19. helmikuuta 2009

8. kehottaa komissiota ja EU:n jäsenvaltioita edistämään lapsen oikeuksien yleissopimuksen ja siihen liitettyjen pöytäkirjojen täytäntöönpanoa sekä tehostamaan tukeaan kolmansien maiden oikeusjärjestelmien uudistuksille, joiden tavoitteena on lastensuojelu;
9. korostaa, että kaikissa lasten oikeuksien edistämiseksi tehtävissä toimissa olisi kunnioitettava lapsen vanhempien ja lähimmän perheen sekä pääasiallisten huoltajien ja holhoojien ensisijaista asemaa ja kiinnitettävä huomiota erityisesti äitien aseman parantamiseen;
10. muistuttaa kuitenkin, että jos lapsella on vaikeuksia perheessään, voi olla hänen etunsa mukaista olla tilapäisesti erossa perheestä suojelutarkoituksessa etenkin, jos vanhemmilla on psykososiaalisia tai psykiatrisia ongelmia tai jos tapaukseen liittyy perheväkivaltaa, kaltoin kohtelua ja seksuaalista hyväksikäyttöä;
11. korostaa, että on erittäin tärkeää kiinnittää erityistä huomiota kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin ja sosiaalisesti syrjäytyneisiin tyttöihin ja poikiin, joista voidaan mainita esimerkkeinä vammaiset lapset, maahanmuuttajalapset, vähemmistöihin kuuluvat lapset, vanhemmista eroon joutuneet tai yksin jääneet lapset sekä vailla vanhempien huolenpitoa olevat lapset;
12. korostaa, että lasten oikeuksiin perustuvan lähestymistavan toteuttamiseksi EU:n on tehtävä perinpohjainen selvitys lasten oikeuksista, mieluiten siinä yhteydessä, kun hyväksytään tai tarkistetaan maa-, alue- ja aihekohtaisia strategia-asiakirjoja, joiden perusteella voidaan valita lapsiasioita koskevia toimia ja ohjelmia; kehottaa tässä yhteydessä komissiota toimittamaan parlamentille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tai kehitysyhteistyöohjelmien väliarvioinnin yhteydessä yleiskatsauksen lapsia koskevista toimista ja niille osoitetuista varoista;
13. korostaa, että lasten oikeudet on sisällytettävä järjestelmällisesti poliittiseen vuoropuheluun ja poliittisiin keskusteluihin, joita EU käy kumppanimaiden kanssa;
14. vaatii komissiota esittämään tarkastelukertomuksen siitä, sisältykö Euroopan unionin ja kolmansien maiden välisiin nykyisiin kansainvälisiin sopimuksiin jo oikeudellisesti sitova lapsen oikeuksien suojelua koskeva lauseke tai voidaanko sellainen lisätä niihin jälkikäteen;
15. on sitä mieltä, että lasten osallisuus kumppanimaisissa ja yhteisön tasolla on vakiinnutettava ja sen määrärahoja on lisättävä;
16. korostaa nuorten ja lasten olemassa olevien verkostojen kehittämistä, sillä ne ovat kestäviä perustoja lasten mukaan ottamiselle ja kuulemiselle, ja kehottaa komissiota järjestelmällisesti pyytämään näitä verkostoja antamaan oman panoksensa maakohtaisista strategia-asiakirjoista käytäviin keskusteluihin ja kannustamaan niiden osallistumista kansallisten suunnitteluvälineiden kehittämiseen;
17. kehottaa komissiota auttamaan kumppanimaita laatimaan lasten kannalta edullisia talousarvioita, erityisesti silloin, kun Euroopan unioni antaa talousarvioapua, ja kehittämään lapsia koskevia yhdenmukaisia, laaja-alaisia kansallisia toimintasuunnitelmia, joihin liitetään lasten oikeuksia koskevat selkeät viitearvot, mitattavissa olevat tavoitteet sekä aikataulut ja raportointijärjestelmät;
18. vaatii, että EU:n yleiseen talousarviotukeen olisi sisällytettävä varoja tärkeiden ministeriöiden toimintaedellytysten kehittämiseen (esimerkiksi sosiaali-, terveys-, opetus- ja oikeusministeriö) sen varmistamiseksi, että niillä on asianmukainen politiikka ja välineet, jotta ne voivat budjetoida ja panna täytäntöön lapsille suunnattuja palveluja;
19. korostaa, että EU:n tulisi ulkoisissa toimissaan kehottaa kolmansien maiden hallituksia kunnioittamaan kansainvälisiä lasten oikeuksien normeja erityisesti lapsille tarjottavien sosiaalisten perushyvinvointipalvelujen osalta, mukaan luettuina maksuton ruokailu kouluissa ja päiväkodeissa ja terveydenhuollon saatavuus; korostaa lisäksi, että lasten yhtäläisten koulunkäyntimahdollisuuksien varmistaminen aseellisten konfliktien tilanteissa sekä konfliktien jälkitilanteissa ovat tärkeä investointi, joka osaltaan auttaa ehkäisemään konflikteja;
20. panee merkille, että vaikka EU:n tasolla on viime aikoina tapahtunut myönteistä kehitystä, lapsille varatut toimielin- ja henkilöstöresurssit ovat edelleen riittämättömät;

Torstai 19. helmikuuta 2009

21. suositaa EU:n erityisedustajan nimittämistä, jotta voitaisiin varmistaa EU:n näkyvyys ja johtava asema lasten oikeuksia koskevissa asioissa;
22. katsoo, että vastuu lapsia koskevista asioista olisi annettava yhdelle tietylle henkilölle kussakin komission lähetystössä, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki päätoimipaikoissa ja ulkomaanedustustoissa/lähetystöissä työskentelevät henkilöstön jäsenet ovat saaneet asianmukaisen koulutuksen ja ohjeet siitä, miten lasten oikeudet on sisällytettävä ulkoiseen toimintaan, sekä hallinnoimaan lasten turvallista ja tehokasta osallistumista;
23. vaatii, että lapsen oikeuksien suojeleminen lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaisesti asetetaan keskeiselle sijalle Euroopan unionin perusoikeusviraston monivuotisessa kehityksessä; katsoo, että viraston on rakennettava kansainvälisten organisaatioiden, lapsiasiavaltuutettujen ja kansalaisjärjestöjen kanssa verkko sen tietojen ja kokemusten hyödyntämiseksi;
24. panee tyytyväisenä merkille komission sitoumuksen puuttua lasten oikeuksien loukkauksiin, kuten lapsityövoiman käyttöön, lapsikauppaan, lapsisotilaiden käyttöön, aseellisista konflikteista kärsimään joutuvien lasten tilanteeseen sekä kaikenlaiseen lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan, myös seksuaaliseen hyväksikäyttöön sekä vahingollisiin perinteisiin käytänteisiin; vaatii kuitenkin, että olisi keskityttävä lasten oikeuksien loukkausten perimmäisiin syihin ja ehkäisemiseen;
25. pyytää, että komissio sisällyttää rankaisemattomuuden torjunnan ulkoihin toimiinsa ja suhteisiin kolmansien valtioiden kanssa, koska se on tärkeä lasten oikeuksien rikkomista ehkäisevä toimi;
26. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan etusijalle sellaisten kansallisten lastensuojelustrategioiden ja -järjestelmien laatimisen kumppanimaissa, jotka voivat tarjota lapsille ja perheille tukipalveluja, ennen kuin lapsille aiheutuu vahinkoa;
27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan kumppanivaltioiden institutionaalisia rakenteita lasten oikeuksien suojelemiseksi ja edistämiseksi, riippumattomat lapsiasiavaltuutetut mukaan lukien;
28. katsoo, että olisi myös ponnisteltava lasten oikeuksia koskevan ymmärryksen ja kunnioituksen lisäämiseksi vanhempien ja hoitajien keskuudessa sekä lasten kanssa työskentelevien henkilöiden kuten opettajien ja terveysalan työntekijöiden parissa;
29. kehottaa neuvostoa ja komissiota sisällyttämään syntyvien lasten virallisen rekisteröinnin kehitysyhteistyöpolitiikkaan, sillä se on perusoikeus ja tärkeä keino lapsen oikeuksien suojelemiseksi;
30. tunnustaa, että varhaislapsuudessa saatu hoiva ja kasvatusta, mukaan luettuina rokotukset, vanhempien huolenpito, päiväkodit ja lastentarhat, kuuluvat lapsen oikeuksiin, ja tunnustaa, että varhaislapsuus on merkittävää kehittymisen aikaa ja että heikko ravitsemus ja puutteellinen hoito voivat aiheuttaa sekä fyysisiä että älyllisiä kehityshäiriöitä;
31. tähdentää, että yleismaailmallista perusopetusta koskevan vuosituhatosen kehitystavoitteen nro 2 ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan vuosituhatosen kehitystavoitteen nro 3 saavuttaminen on keskeisen tärkeää lasten oikeuksien loukkausten ehkäisemiseksi;
32. korostaa, että tarvitaan erityisesti tyttöjen hyväksi toteutettavia kohdistettuja toimia, jotta he saisivat poikien kanssa samat mahdollisuudet koulunkäyntiin, riittävään ravintoon, mielipiteidensä ilmaisuun ja terveydenhoitoon;
33. kehottaa Euroopan unionia asettamaan etenkin tyttölasten koulutuksen painopisteeksi avustushjelmissä ja kumppanimaiden kanssa käytävässä poliittisessa vuoropuhelussa; korostaa, että on torjuttava syrjintää, jota esiintyy edelleen köyhissä perheissä, joilla ei ole varaa kaikkien lasten koulumaksuihin ja jotka lähettävät siksi vain pojat kouluun;

Torstai 19. helmikuuta 2009

34. korostaa, että koulutusmahdollisuuksien ja -ohjelmien on oltava tytöille sopivia ja tarjottava esimerkiksi virallisten laitosten ulkopuolisia vaihtoehtoisia koulutusmuotoja tai joustavia aikatauluja, jotta ne palvelisivat sellaisia tyttöjä, joiden on huolehdittava sisaruksistaan;
35. korostaa, että tyttöjen koulutukseen investoiminen on investointi, jolla on mitä suurin vaikutus köyhyyden poistamiseen, väestönkasvun hillitsemiseen, imeväis- ja lapsikuolleisuuden alentamiseen, aliravitsemuksen vähentämiseen, koulunkäynnin lisäämiseen ja kansanterveyden parantamiseen;
36. korostaa, että laadukkaan koulutuksen olisi oltava ensisijaista myös konfliktitilanteissa ja epävakaina tilanteissa, ja panee tyytyväisenä merkille komission suunnitelman ottaa koulutus huomioon humanitaariseen apuun liittyvissä toimissa; korostaa sellaisten toimintaohjeiden tarvetta, joilla EU sitoutuu ottamaan koulutuksen huomioon kaikissa humanitaarisissa toimissaan hätätilanteissa tapahtuvaa koulutusta käsittelevän verkoston (Interagency Network for Education in Emergencies, INEE) laatimien vähimmäisvaatimusten mukaisesti, ja kehottaa varaamaan EU:n tasolla riittävän rahoituksen ja henkilöstön tämän uuden poliittisen sitoumuksen täytäntöönpanoa varten;
37. vaatii, ettei yhdeltäkään lapselta saa riistää perustavaa oikeutta koulutukseen taloudellisten puutteiden vuoksi, ja toistaa kaikkien kehitysmaiden hallituksille osoittamansa vetoamuksen, että ne laatisivat selkeän aikataulun välittömien ja välillisten koulumaksujen poistamiseksi peruskoulutuksesta säilyttäen samalla opetuksen korkean tason;
38. painottaa, että EU:n suhteissa kolmansiin maihin on erittäin tärkeää perustaa hankkeita lasten sosiaalisten valmiuksien, suvaitsevaisuuden, solidaarisuuden ja ympäristöä koskevan vastuullisuuden kehittämiseksi erityisesti ilmastonmuutoksen torjunnan yhteydessä;
39. muistuttaa, että poliittinen sitoutuminen johdonmukaisten poliittisten valintojen tekemiseen köyhyyden vähentämisen, laadukkaan opetuksen ja ihmisoikeuksien aloilla on ratkaisevan tärkeää lapsityövoiman käytön kannustinten vähentämiseksi;
40. kehottaa yhteisöä ja jäsenvaltioita tukemaan voimakkaammin reilua kauppaa ja merkintöjä koskevia aloitteita, jotka kannustavat yrityksiä pidättymään lapsityövoiman käytöstä; suosittelee, että työntekijöiden perusoikeuksia koskevien vapaaehtoisten menettelysääntöjen noudattamista olisi kontrolloitava paremmin ja niistä olisi tehtävä avoimempia eurooppalaisten kuluttajien silmissä; katsoo, että kansainvälisten lapsityövoimien noudattaminen olisi asetettava julkisten hankintasopimusten antamisen ehdoksi;
41. pitää myönteisenä neuvoston aloitetta käynnistää tutkimus kannustimien vaikutuksesta ilman lapsityövoimaa valmistettujen tuotteiden myyntiin sekä mahdollisista lisätoimista, kauppaan liittyvät toimet mukaan luettuina; kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille tämän tutkimuksen suunnittelusta, täytäntöönpanosta ja tuloksista;
42. kehottaa komissiota ehdottamaan yhtenäistä menettelyä EU:hun tuotavien tuotteiden varustamiseksi merkinnöillä, joilla varmennetaan, että ne on valmistettu käyttämättä lapsityövoimaa missään tuotantoketjun vaiheessa, esimerkiksi varustamalla kyseisten tuotteiden pakkaukset merkinnällä ”valmistettu ilman lapsityövoimaa”, ja varmistamaan samalla, että järjestelmä on WTO:n kansainvälisten kauppasääntöjen mukainen;
43. korostaa lapsikuolleisuuden vähentämistä koskevaa vuosituhanen kehitystavoitetta nro 4 sekä HIV-viruksen/aidsin, malarian ja muiden tautien torjuntaa koskevaa vuosituhanen kehitystavoitetta nro 6 ja kehottaa yhteisöä ja muita avunantajia tehostamaan julkisia terveydenhuoltojärjestelmiä, jotka tarjoavat odottavien äitien, vastasyntyneiden ja lasten terveyspalveluja koko väestölle, sekä sisällyttämään näihin terveyspalveluihin tautikohtaisia erityistoimia, kuten vuoteisiin tarkoitettujen hyttysverkkujen ja antiretroviraalisten lääkkeiden tarjoaminen;
44. pitää valitettavana paineita, jotka horjuttavat seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskeviin oikeuksiin liittyvää politiikkaa, minkä vuoksi nuorten naisten ei-toivottujen raskauksien ja vaarallisten aborttien määrä kasvaa, ja kehottaa EU:ta pitämään kaikkien seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen rahoituksen entisellä tasollaan vuosituhanen kehitystavoitteen nro 5 (äitiysterveystenhuollon parantaminen) saavuttamiseksi;

Torstai 19. helmikuuta 2009

45. panee merkille elintarvikkeiden hintakriisin erityisen kielteiset vaikutukset lapsiin ja korostaa laajojen strategioiden tarvetta elintarvikehuollon tehostamiseksi, mikä tarkoittaa paitsi riittävää elintarvikkeiden saatavuutta myös asianmukaisten mikroravinteiden, puhtaan veden, hygienian ja viemäroinnin, terveydenhoidon, riittävien lastenhoitopalvelujen ja terveellisen ympäristön saatavuutta;
46. antaa tunnustusta EU:n vaikuttavalle politiikalle aseellisten konfliktien vaikutuksista kärsimään joutuvien lasten auttamisessa ja kehottaa lisäämään seurantaa, tiedotusta ja koulutustoimia sen varmistamiseksi, että politiikka pannaan asianmukaisesti täytäntöön käytännössä;
47. katsoo, että lastensuojelualan neuvonantajan olisi osallistuttava kaikkiin ETPP-operaatioihin ja korostaa, että ETPP-operaatioiden henkilöstön koulutuksen olisi katettava lastensuojelukysymykset;
48. korostaa, että ETPP:n operaatioiden tukemissa aseistariisunutta, sotilaiden kotiuttamista ja yhteiskuntaan sopeuttamista koskevilla ohjelmissa olisi otettava huomioon lasten erityistarpeet;
49. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota teini- ja lapsiäitien tarpeisiin konfliktitilanteissa ja konfliktien jälkitilanteissa ja pakolaisiin ja kotimaansa sisällä siirtymään joutuneisiin tyttöihin sekä tyttöihin, jotka ovat joutuneet raiskauksen ja seksuaalisen väkivallan uhreiksi;
50. kehottaa komissiota investoimaan ohjelmiin, jotka on tarkoitettu ehkäisemään tyttöihin ja poikiin kohdistuvaa seksuaalista ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja reagoimaan tällaiseen väkivaltaan; katsoo, että näihin ohjelmiin olisi sisällytettävä altistumisen jälkeisen estolääkityksen sisältävien pakkausten toimitaminen HIV-tartunnan torjumiseksi, toipumista ja sosiaalista kuntoutumista koskevien palveluiden tukeminen sekä luottamuksellisia raportointijärjestelmiä;
51. korostaa, että EU:n olisi myös tuettava toimia, joilla vältetään leimatuksi tuleminen ja syrjinnän kohteeksi joutuminen, koska usein haavoittuvassa asemassa olevat tytöt tai nuoret naiset – esimerkiksi HIV-positiiviset, raiskauksen tai seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneet, raiskauksen seurauksena lapsen saaneet tai abortin tehneet – joutuvat oman yhteisönsä hylkäämiksi;
52. tuo esiin HIV-tartunnan saaneiden ja aisia sairastavien lasten sekä aids-orpojen erityisen vaikean tilanteen; tuomitsee erityisesti naisten ja tyttöjen raiskaukset, jotka perustuvat sellaiseen uskomukseen, että aidsista voi parantua olemalla sukupuoliyhteydessä neitsyen kanssa, sekä kehottaa kitkemään tämän harhaluulon paikallisilla valistuskampanjoilla ja parantamaan näin erityisesti tyttöjen suojelua;
53. korostaa, että on tarpeen noudattaa siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksia koskevaa YK:n yleissopimusta, jotta voidaan turvata siirtolaisperheiden lasten oikeudet;
54. kehottaa EU:ta käyttämään kehitysyhteistyön rahoitusvälineeseen sisältyvää turvapaikkaa ja maahanmuuttoa koskevaa aihepiirikohtaista ohjelmaa, jotta voidaan tukea erityisen haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, kuten maahanmuuttajien lapsia ja köyhyydessä eläviä lapsia;
55. kehottaa Euroopan unionia kiinnittämään ulkoisissa toimissaan erityistä huomiota syrjinnän kohteena oleviin lapsiin, kuten lain kanssa selkkauksiin joutuneisiin lapsiin ja vapautensa menettäneisiin ja suljettuihin laitoksiin sijoitettuihin lapsiin; korostaa, että lapsille olisi taattava helpotettu oikeussuojan saatavuus ja annettava erityistä oikeusapua ja että lasten ikä on otettava huomioon oikeusprosessin kaikissa vaiheissa erityisten suojelutoimien avulla;
56. kehottaa neuvostoa ja komissiota siinä yhteydessä, kun ne suunnittelevat avustusohjelmia ja neuvottelevat kolmansien maiden kanssa oikeus- ja sisäasioita koskevista toimintasuunnitelmista, kiinnittämään huomiota nuorisotuomioistuinten lainkäyttöön sen osalta, mikä koskee asianmukaisten kansainvälisten alueellisten oikeusnormien ratifiointia ja myös mainittujen oikeusnormien tehokasta täytäntöönpanoa;
57. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään lapsia koskevan politiikan johdonmukaisuutta ja sisällyttämään lasten oikeuksia koskevat seikat samaan joukkoon muiden tärkeiden politiikan alojen kanssa, joista voidaan mainita esimerkkinä turvallisuus, ilmastonmuutos, maahanmuutto ja avun tehokkuus;

Torstai 19. helmikuuta 2009

58. vaatii, että kaikki EU:n politiikka, joka todennäköisesti vaikuttaa lapsiin kolmansissa maissa, saatetaan ennen sen hyväksymistä johdonmukaisen arvioinnin kohteeksi lasten oikeuksiin kohdistuvan vaikutuksen osalta ja alistetaan myös myöhemmille arvioinneille; korostaa, että lapsia olisi pidettävä erillisenä ja erottavana ryhmänä, koska vaikutukset eivät ole heidän kohdallaan samoja kuin aikuisten;
59. pitää myönteisenä edellä mainittuihin neuvoston päätelmiin sisältyvää aloitetta, jonka mukaan olisi koordinoitava paremmin ja tehostettava lasten oikeuksien alan työnjakoa kartoittamalla nykyiset komission ja jäsenvaltioiden politiikat ja kokeilumaissa toteutetut toimet;
60. on huolestunut siitä, että kokeilumaita ei vieläkään ole yksilöity, ja kehottaa jäsenvaltioita työskentelemään tiiviisti komission kanssa sen varmistamiseksi, että tämä toimenpide suoritetaan nopeasti;
61. kehottaa komissiota kehittämään menetelmiä, arviointiperusteita ja osoittimia sen varmistamiseksi, että kaikilla politiikan aloilla huomioon otettavat lasten oikeudet eivät katoa asialistalta, ja yhtyy komission käsitykseen, että sen lisäksi, että lasten oikeudet on otettava huomioon kaikilla politiikan aloilla, tarvitaan myös erityisiä toimia, jotka toteutetaan maantieteellisten rahastojen sekä Euroopan kehitysrahaston kautta, mahdollisesti muilla kuin keskeisillä aloilla;
62. katsoo, että parlamentti voisi osallistua entistä koordinoitummin ja järjestelmällisemmin EU:n lapsia koskevien sitoumusten valvontaan, esimerkiksi vuosittaisen ihmisoikeusraportin yhteydessä;
63. ehdottaa, että parlamenttien väliset edustajakokoukset (AKT:n ja EU:n yhteinen parlamentaarinen edustajakokous, Eurolat, Euro-Välimeri-alueen parlamentaarinen edustajakokous) kutsuvat isäntämaan lastenjärjestöjä kokouksiinsa, ja puoltaa sellaisten alueiden välisten nuorisofoorumeiden perustamista, kuten EU:n ja Afrikan välinen nuorisofoorumi;
64. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille sekä AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajille.

Työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä annetun direktiivin 2002/14/EY soveltaminen

P6_TA(2009)0061

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. helmikuuta 2009 työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä annetun direktiivin 2002/14/EY soveltamisesta (2008/2246(INI))

(2010/C 76 E/03)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 136 ja 145 artiklan,
- ottaa huomioon valtioiden päämiesten 9. joulukuuta 1989 antaman julistuksen työntekijöiden sosiaalisia perusoikeuksia koskevasta yhteisön peruskirjasta ja erityisesti sen 17 ja 18 artiklan,
- ottaa huomioon vuonna 1996 uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja erityisesti sen 21 artiklan,
- ottaa huomioon Nizzassa 7. joulukuuta 2000 hyväksytyn Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jonka 27 jäsenvaltion valtion- ja hallitusten päämiehet allekirjoittivat muodollisesti Euroopan parlamentissa joulukuussa 2007, ja erityisesti sen 27 artiklan,